



## ÖRGÜT KURAMI

### ÖRGÜT KURAMI ALANININ DOĞUŞU VE GELİŞİMİNDE DÖRT EVRE:

- **Evre (1800'lerin sonlarından 1950'lerin başına kadar):** Farklı disiplinlerde ve uygulamada örgütler ve yönetim üzerine yapılan çeşitli çalışmalar.
- **Evre (1950'lerin başından 1970'lerin sonuna kadar):** Örgüt kuramının bir çalışma alanı olarak belirginleşmesi ve Koşul Bağımlılık Kuramı etrafındaki geçici uzlaşma.
- **Evre (1970'lerin sonundan 1990'ların sonuna kadar):** Örgüt kuramlarında çeşitlenme.
- **4. EVRE (1990'ların sonundan günümüze kadar):** Çeşitlenmeyle birlikte bütünleştirme çabalarının artması.

**ONTOLOJİ:** Varlık ya da varoluş ile bunların temel kategorilerini araştıran, gerçeğin yapısını ve doğasını açıklamaya çalışan felsefi disiplindir.

**NOMİNALİZM:** İnsandan bağımsız bir gerçek olmadığını, insan neyi gerçek olarak kabul ederse onun gerçek olduğunu varsayan yaklaşımdır.

**YOĞUN TEKNOLOJİ:** Örgütsel alt birimlerin arasında döngüsel karşılıklı bağımlılığın olduğu, odadaki nesnenin çeşitli teknikler aracılığıyla ve nesneden gelen geri bildirimler dikkate alınarak değiştirildiği örgütsel teknoloji türü.

**İÇ İLİŞKİLİLER:** Bir sektördeki rakiplerin birbirinden haberdar olma durumudur.

**ÖZERKLİK:** Örgütlerin yaşayabilmek için ihtiyaç duyduğu kaynakları istikrarlı bir şekilde temin edebilme durumu.

**KOOPTASYON:** Örgütlerin, kendilerini olumsuz yönde etkileyebilecek toplumsal kesimlerin liderlerini örgütün bir parçası hâline getirerek o toplumsal kesimin tutum ve davranışlarını kontrol etmeye çalışması.

**DAMGALAMA:** Örgütlerin ana yapısal özelliklerinin bu örgütlerin ortaya çıktıkları dönemdeki toplumsal koşulların izlerini taşıması.

**TAŞIMA KAPASİTESİ:** Örgütsel yoğunluğun zaman içinde ulaştığı ve istikrar gösteren en yüksek değeri.

**BİLGİ ASİMETRİSİ:** İşlemlerle ilgili bilgilerin taraflar arasında eşit dağılmamış oluşu.

**MEKANSAL YATIRIMLAR;** taşıma ve envanter maliyetlerini aşağıya çekmek üzere yerleştirilmiş gayrimenkuller, yani taşınmaz mallardır. Arsa, dükkan, çiftlik, ev gibi.

**YENİ KURUMSAL KURAM:** Örgütlerin neden ve nasıl birbirine benzediğini araştırır.



**KURUMSALLAŞMA:** Bir davranış örüntüsünün tekrarlanarak, insanlardan bağımsız kural benzeri bir statü kazanma sürecidir.

*Örneğin evlilik, şirket, sigorta yaptırma, üniversiteye gitme, akademik unvan, oy verme, selamlaşma birer kurumdur.*

**ELEŞTİREL KURAM,** toplumsal dünyanın incelenmesi söz konusu olduğunda, bilimsel bilginin ancak eleştiri yoluyla üretilebileceğini iddia eder. Bazen **radikal sosyoloji, müdahaleci sosyoloji, eleştirel yorumlayıcı sosyoloji** vb. kavramlarla ifade edildiği de görülmektedir.

**DOGMA:** Doğruluğu sınanmadan kabul edilmiş, doğruluğundan asla kuşku duyulmayan görüş ya da öğreti.

**MODERNİZM:** Modernizm, insanoğlunun aklıyla evrende varolan her şeyi öğrenebileceğine, onu istediği gibi yönlendirerek gerçek mutluluğa kavuşacağına inanan bir düşüncenin ürünüdür.

**POSTMODERNİZM:** Modernizmin akılcılık, ilerlemecilik, belirlenimcilik, sekülerizm, hümanizm, yapısalcılık, işlevselcilik gibi temel yaklaşımlarının tümünü reddeden ve bunlara alternatif yaklaşım biçimleri öneren düşünce biçimidir.

**SÖYLEM:** Belli bir konudaki düşüncemizi ve belli bir olguya yönelik davranışımızı şekillendiren birtakım eylem ve düşünce kalıplarıdır.

**SERİ UYARLAMA:** Hem tek tek her müşterinin siparişine uygun olarak tam istediği ürünü üretmeyi, hem de bunu seri üretime aktararak maliyet tasarrufu yapmayı sağlayan bilgisayar destekli pazarlama yöntemidir. Postmodern dönemin pazarlama yaklaşımıdır.

**KARŞI KOYMA STRATEJİSİ:** Kurumsal baskılara eleştirerek veya göz ardı ederek uyma.

**KURUMSAL GİRİŞİMCİ:** Yeni kurumların doğmasını, mevcut kurumların sürmesini veya çözülmesini sağlayan aktörlerdir.

**İŞLEM:** Mal ve hizmetlerin örgüt içinde gruplar arasında veya örgütsel sınırlar arasında alışverişi. Bir mal veya hizmetin bir örgütsel sınırdan çıkıp diğerine geçmesi durumuna işlem denir.